

ابطال بخشنامه شماره 1397/06/17-230/30660 معاون مالیاتی مستقیم سازمان امور مالیاتی کشور

موضوع

شماره دادنامه: 9909970905810401

تاریخ دادنامه: 1399/03/13

شماره پرونده: 9702581

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آفای بهمن زبردست

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بخشنامه شماره 1397/06/17-230/30660 معاون مالیاتی مستقیم سازمان امور مالیاتی کشور

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال بخشنامه شماره 1397/06/17-230/30660 معاون مالیاتی مستقیم سازمان امور مالیاتی کشور را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

«وفق ماده 280 قانون مالیاتی مستقیم، مالیات سازمانها و موسسات وابسته به شهرداریها که به موجب قانون برای انجام وظایف ذاتی شهرداری در امور عمومی، شهری و خدماتی تشکیل و صد درصد سرمایه و دارایی آن متعلق به شهرداری است، با نزد صفر می‌باشد. به بیان روشنتر، براساس بند «ب» ماده 132 همین قانون، مودیان مشمول آن مکلف به تسليم اظهارنامه، دفاتر قانونی، اسناد و مدارک حسابداری به ترتیب مقرر در این قانون و در مواعيد مشخص شده به سازمان امور مالیاتی کشور می‌باشند و سازمان مذکور نیز مکلف به بررسی اظهارنامه و تعیین درآمد مشمول مالیات مودیان براساس مستندات، مدارک و اظهارنامه آنان است و پس از تعیین درآمد مشمول مالیات مودیان، مالیات آنها با نزد صفر محاسبه می‌شود. با این همه، در بخشنامه مورد اعتراض، با این استدلال که سازمانهای وابسته به شهرداری از هر حیث وابسته به شهرداری می‌باشند و پیش بینی اساسنامه به مثابه شیوه نامه اداره سازمانهای وابسته به شهرداری است و شخصیت حقوقی مستقلی از شهرداری برای آنها ایجاد نمی‌کند، این سازمانها را کلا از شمول مقررات قسمت اخیر ماده 280 قانون مالیاتی مستقیم و محاسبه مالیات با نزد صفر خارج نموده است. در حالی که در هیچ جای ماده 280 قانون مذکور، اشاره ای به الزام سازمانهای وابسته به شهرداری به برخورداری از شخصیت مستقل حقوقی نسبت به شهرداری نشده و این ماده صرفاً تشکیل به موجب قانون برای انجام وظایف ذاتی شهرداری در امور عمومی، شهری و خدماتی و تعلق صد درصد سرمایه و دارایی آنها به شهرداری را به عنوان دو شرط لازم برای محاسبه مالیات با نزد صفر این سازمانها ذکر نموده است. لذا به دلیل مغایرت بخشنامه شماره 1397/06/17-230/30660 با ماده 280 قانون مالیاتی مستقیم، درخواست حذف و ابطال این بخشنامه را دارم.»

متن مقرر مورد اعتراض به شرح زیر است:

"امور مالیاتی شهر و استان تهران

ادارات کل امور مالیاتی

براساس مفاد نامه شماره 1397/05-23569 سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور، به موجب اختیارات ناشی از ماده 54 قانون شهرداری، الگوی اساسنامه سازمانهای وابسته به شهرداریها تغییر یافته و سازمانهای ایجاد شده با الگوی مذکور قادر شخصیت حقوقی مستقل می‌باشند. در تبصره 1 ماده 1 الگوی اساسنامه ابلاغی به صراحت قید گردیده است که سازمان از هر حیث وابسته به شهرداری می‌باشد. پیش بینی اساسنامه به مثابه شیوه نامه اداره سازمانهای وابسته در چارچوب اختیارات قانونی آن است و شخصیت حقوقی مستقل از شهرداری برای سازمان ایجاد نمی‌کند. بنابراین از تاریخ اعمال مقررات اساسنامه جدید که به تأیید سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور رسیده باشد، به دلیل عدم وجود

شخصیت حقوقی مستقل، سازمانهای مذکور مشمول مقررات قسمت اخیر ماده 280 قانون مالیات‌های مستقیم مصوب 1394/04/31 نبوده و به عنوان بخشی از بدنه شهرداری فعالیت می‌نمایند.-معاون مالیات‌های مستقیم.»

در پاسخ به شکایت مذکور، مدیرکل دفتر حقوقی سازمان امور مالیاتی کشور به موجب لایحه شماره 1397/11/10-ص/212/24713 اعلام کرده است که:

« به موجب ماده 587 قانون تجارت: «מוסسات و تشکیلات دولتی و بلدی به محض ایجاد و بدون احتیاج به ثبت، دارای شخصیت حقوقی می‌شوند.» با توجه به وجود این ماده، قانونگذار نیازی به بیان این شرط (دارا بودن شخصیت حقوقی مستقل) در ماده 280 قانون مالیات‌های مستقیم نداشته و به صورت مطلق مالیات موسسات و سازمانهای وابسته به شهرداری را با نرخ صفر در نظر گرفته است. با توجه به بند 3 ماده 2 قانون مالیات‌های مستقیم که شهرداریها براساس آن در شمار نهادهای خارج از شمول مالیات‌های موضوع این قانون آورده شده اند و مفاد نامه شماره 1397/05/20-23569 معمول 1397/05/20-23569 شمار نهادهای و دهیاریها کشور مبنی بر اینکه الگوی اساسنامه سازمانهای وابسته به شهرداریها تغییر یافته و سازمانهایی که اساسنامه آنها منطبق با الگوی مذکور تصویب شده باشد، قادر شخصیت حقوقی مستقل و در واقع به عنوان بخشی از بدنه شهرداری بوده و جزء بند 3 ماده 2 قانون مورد اشاره به شمار می‌آیند، بنابراین حکم مقرر در پاراگراف دوم ماده 280 قانون مالیات‌های مستقیم، سازمانها و موسساتی را شامل می‌شود که دارای شخصیت حقوقی مستقل از شهرداری بوده و سازمانها و موسساتی که جزء شهرداری و قادر شخصیت حقوقی مستقل می‌باشند، مشمول عناوین مقرر در بند 3 ماده 2 قانون یاد شده تلقی می‌گردد.»

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ 1399/03/13 با حضور معاونین دیوان عدالت اداری و روسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

بر اساس ماده 280 قانون مالیات‌های مستقیم « مالیات سازمان‌ها و موسسات وابسته به شهرداری‌ها که به موجب قانون برای انجام وظایف ذاتی شهرداری در امور عمومی، شهری و خدماتی تشکیل و صد درصد سرمایه و دارایی آن متعلق به شهرداری است، با نرخ صفر می‌باشد» نظر به اینکه برخلاف حکم مقرر در ماده 280 قانون مالیات‌های مستقیم، به موجب بخشنامه شماره 1397/06/17-230/30660 معاون مالیات‌های مستقیم سازمان امور مالیاتی کشور، اعلام شده است که سازمانهای وابسته به شهرداریها دلیل عدم برخورداری از شخصیت حقوقی مستقل، مشمول مقررات قسمت اخیر ماده 280 قانون مالیات‌های مستقیم مصوب 1394/04/31 نمی‌باشد، بخشنامه مذکور خلاف قانون است و مستند به بند 1 ماده 12 و ماده 88 قانون تشکیلات و آینین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 ابطال می‌شود.

مرتضی علی اشرفی

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

معاون قضایی دیوان عدالت اداری

